

Cofnodion

Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol

Dyddiad: Dydd Mawrth, 2 Gorffennaf 2024

Amser: 9.30 am

Bresennol: Cyngorwyr Cllr Deb Davies (Cadeirydd ac Aelod Cabinet dros Addysg), Cllr Stephen Cocks, Cllr Saeed Adan, Sarah Morgan, Revd Canon Andrew Lightbown (Eglwys Gadeiriol Casnewydd), Cllr Pat Drewett, Nerys Wherry, Tanya Simmonds, Hugh Stephens, Hayley Jones, Rebecca Penn. Emma Keen

Yn Bresennol: Joseph Walliker (Gweinyddwr Gwasanaethau Etholiadol), Simon Richards (Llywodraethu Swyddog).

1 Ymddiheuriadau

Emma Keen, Neeta Baicher, Tom Hills, y Cyngorydd Farzina Hussain a'r Cyngorydd David Fouweather.

2 Cofnodion y Cyfarfod Blaenorol

Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod diwethaf yn gofnod gwir a chywir. Nododd y fforwm y cyflwyniadau gan Ysgol Basaleg.

3 Cyflwyniad i Ddisgyblion 'Arweinwyr Dysgu' Ysgol Gynradd St Andrews - Darganfod Eid

Roedd y fforwm yn bresennol mewn cynulliad, gan ddisgyblion Ysgol Gynradd St Andrews, ar bwnc Darganfod Eid.

4 Adborth gan Ysgolion Casnewydd

Cyflwynodd cynrychiolydd Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA) De-ddwyrain Cymru yr eitem, gan nodi nad oedd unrhyw adborth gan Sgyrsiau Clwstwr ysgolion yr hanner tymor hwn ond eu bod wedi bod yn cyfathrebu ag ysgolion yn y ddinas. Gofynnodd cynrychiolydd y GCA hefyd am awgrymiadau i ysgolion ddod gerbron y fforwm a rhannu eu profiadau o arfer da wrth weithredu'r cwricwlwm Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CGM).

Awgrymodd y fforwm y gallai'r ysgolion hyn, unwaith y byddant wedi'u nodi, gael eu galw'n "ysgolion ymarfer arweiniol". Cafwyd trafodaeth ynghylch profiadau ysgolion wrth roi'r cwricwlwm ar waith, yn benodol wrth ddefnyddio fideos ac adnoddau ar-lein i helpu i lywio ymarfer athrawon. Cadarnhaodd cynrychiolydd y GCA nad oes angen i hyn fod yn feichus ac y gallai cydweithwyr y GCA gefnogi'r gwaith hwn.

Amlygodd y fforwm sylwadau'r Ysgrifennydd Cabinet dros Addysg Llywodraeth Cymru, mewn adroddiad diweddar ar bwysigrwydd ystyried ysgolion a allai fod angen cymorth i ddatblygu'r cwricwlwm newydd. Gofynnodd y fforwm a oedd mapiau cwricwlwm ar gyfer CGM y gellid eu rhannu yn y consortiwm rhanbarthol.

Ymatebodd cynrychiolydd y GCA fod anawsterau wrth gadarnhau pynciau ymysg ysgolion, a bod y GCA yn barod ac yn gallu helpu i ddarparu ymyriadau penodol os oedd angen. Bwrriedir i hyn fod yn fan cychwyn a gellir ei addasu fel y gall ysgolion gynllunio eu cwricwlwm yn raddol. Mae'r pwyslais ar ddylunio yn ymwneud â darganfod dulliau ac adnoddau newydd ar bynciau CGM.

Gofynnodd y fforwm a allai'r cynrychiolydd ddangos pa gymorth pwrpasol a ddarperir i ysgolion. Awgrymodd cynrychiolydd y GCA y gallai hyn gael ei ychwanegu at yr agenda ar gyfer y cyfarfod nesaf. Nododd y fforwm fod y gefnogaeth hon yn newid ac yn esblygu.

Trafododd y fforwm ddylanwad plwraliaeth ar ysgolion yn y ddinas wrth iddynt roi'r cwricwlwm CGM ar waith. Mae hyn yn helpu i ddarparu man cychwyn ar gyfer y cwricwlwm, sydd wedyn yn cael ei ategu gan feysydd dysgu eraill.

Nododd Cynrychiolydd Penaethiaid yr Eglwys yng Nghymru y byddai ysgolion yr Eglwys yng Nghymru yn elwa o edrych ar ddull ysgolion fel St Andrew, er mwyn sicrhau nad oedd ysgolion yn canolbwyntio'n unig ar eu cefndir ffydd eu hunain. Cytunodd yr Aelod Cabinet dros Addysg, gan ddweud mai rôl y fforwm yw sicrhau bod CGM yn cael ei gyflwyno ar draws pob ysgol. Mae'r cwricwlwm yn archwiliadol, a goruchwyliaeth y fforwm yw sicrhau arfer gorau.

Cododd cynrychiolydd y GCA anawsterau rhwng cysoni natur bwrpasol CGM ag egwyddorion yr ysgol a sut i ddatblygu'r cwricwlwm. Nododd y fforwm enghreifftiau o ysgolion yn y ddinas.

Canmolodd cynrychiolydd Eglwys Gadeiriol Casnewydd lwyddiant disgyblion yn eitem 3 o gofleidio a dathlu gwahaniaeth yn y gymuned. Mae hyn yn helpu disgyblion i ddatblygu diffyg embaras ynghylch hynodrwydd, a'r defnydd cyffredin o dreftadaeth dda a duwiol.

Roedd y fforwm yn cwestiynu a oedd ysgolion uwchradd yn gweithio gyda'i gilydd, fel y mae ysgolion cynradd yn ei wneud. Holodd y fforwm hefyd a oes gan ysgolion hyder eu bod yn cyflwyno'r cwricwlwm yn y ffordd gywir. Cododd y fforwm bryderon hefyd bod newidiadau i'r cwricwlwm yn cyfrannu at ansicrwydd a diffyg hyder ymhlith athrawon wrth gyflwyno'r cwricwlwm.

Mewn ymateb, nododd Pennaeth Addysg Cyngor Dinas Casnewydd fod gweledigaeth gwella ysgolion Llywodraeth Cymru yn pwysleisio cydweithio llorweddol a fertigol rhwng ysgolion. Bydd hyn yn helpu ysgolion i sicrhau bod safonau addysgu yn gywir, a bod y baich gwaith ar athrawon yn cael ei leddfu.

Nododd y fforwm mai dim ond o safbwynt lleol o fewn y ddinas y gallai siarad, ond bod cydweithio yn uchel ar draws y ddinas oherwydd ei hardal ddwys.

Nododd y Pennaeth Addysg fod yr adborth hwn wedi'i fapio fel awdurdod lleol. Mae hyn yn helpu'r GCA i chwilio am arwyddion i roi cymorth i ysgolion mewn modd defnyddiol.

Amlygodd y cynrychiolydd o ysgolion uwchradd yr angen am rwydweithio da ledled Cymru a Lloegr i gynorthwyo'r gefnogaeth hon.

Gwirfoddolodd cynrychiolydd Eglwys Gadeiriol Casnewydd y defnydd o'r gadeirlan fel man ar gyfer dysgu gan ddisgyblion ysgolion uwchradd. Roedden nhw'n cwestiynu a oedd athrawon CGM ysgolion uwchradd yn teimlo bod eu pwnc yn cael ei drin yn llai ffafriol. Pwysleisiodd y cynrychiolydd hefyd bwysigrwydd cyfleu gwerth astudio CGM.

Cydnabu cynrychiolydd y GCA, os nad oes arweinydd cryf ar gyfer CGM mewn ysgol, y gall y pwnc gael ei lyncu gan bynciau eraill o fewn maes pwnc y dyniaethau.

Roedd y fforwm yn cwestiynu hyfywedd dathliad CGM mewn ysgolion yn y ddinas, gan fod CGM yn bwnc unigryw. Nododd y fforwm brofiadau awdurdodau lleol eraill wrth ymgysylltu dysgwyr ac ymarferwyr mewn dathliadau CGM tebyg.

Nododd y fforwm fod datblygu sgiliau meddwl beirniadol, dealltwriaeth, a sgiliau cyfathrebu, ymysg y manteision o astudio CGM. Clywodd y fforwm hefyd sut mae'n anodd gwneud y gwahaniaeth rhwng gwahaniaethu ar sail hil, a chrefydd, bod y ddau wedi cyfuno fwyfwy. Mae CGM yn ymwneud yn uniongyrchol â'r camau hyn o ddeall a derbyn.

5 **Diweddariadau cyffredinol CCYSAGauC**

Dywedodd cynrychiolydd y GCA wrth y fforwm y bydd cofnodion cyfarfod CCYSAGC yn Wrecsam yn cael eu dosbarthu. Clywodd y fforwm fod cyfleoedd ar gyfer cwblhau'r modiwlau dysgu ar-lein o'r cyfarfod ar agor o hyd. Ni chafwyd unrhyw gwestiynau gan y fforwm.

6 **Adborth Arolwg Estyn**

Nododd cynrychiolydd y GCA fod ysgolion yn y ddinas sy'n dal i aros i'w hadroddiadau Estyn gael eu cylchredeg. Nododd y fforwm mai'r unig adborth a ddarparwyd gan Estyn yw'r achos bod yr ysgol dan sylw wedi derbyn adborth arbennig o dda neu wael. Mae hyn yn amharu ar waith y fforwm gan nad oes sylwebaeth ar CGM, er ei fod yn bwnc statudol, gydag ysgolion yn atebol am weinyddu CGM. Roedd y fforwm hefyd yn cwestiynu a yw Estyn yn cyflogi arolygwyr arbenigol CGM.

Rhoddyd gwybod i'r fforwm bod Adran 50 ar gyfer ysgolion yr Eglwys yng Nghymru yn cael ei diwygio, ond nad oedd ysgolion yn ymwybodol o sut beth fyddai'r diwygiad. Roedd y fforwm yn cwestiynu a ellid mynd ar drywydd hyn. Nododd y fforwm, oni bai bod ysgolion yn adrodd am anawsterau, ni all y GCA eu cynorthwyo'n llawn. Roedd y fforwm hefyd yn cwestiynu a yw'n effeithiol yn ei waith heb sylwadau Estyn a'r fframwaith addysg llywodraeth leol.

7 **Adnoddau a Dysgu Proffesiynol**

Gofynnodd cynrychiolydd y GCA fod y Pwyllgor yn annog ysgolion i geisio cymorth gan y GCA. Gofynnnon nhw hefyd i athrawon newydd gymhwyso gael eu cyfeirio at y GCA fel y gellir datblygu cymorth.

Cwestiynodd y Pennaeth Addysg a ellid datblygu Athroniaeth i Blant, trwy lens CGM, fel pecyn hyfforddi. Mabwysiadwyd hyn fel pwynt gweithredu gan y Pwyllgor.

8 **Unrhyw Fater Arall**

Cadarnhaodd y fforwm y byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 11 Rhagfyr 2024.

Roedd y fforwm hefyd yn dymuno diolch i Mark Rowlands a Heather Vaughan am eu gwaith gyda'r Pwyllgor wrth iddynt ymddeol.